

Global osäkerhet

Elisabeth Svantesson, finansminister

2024-12-05

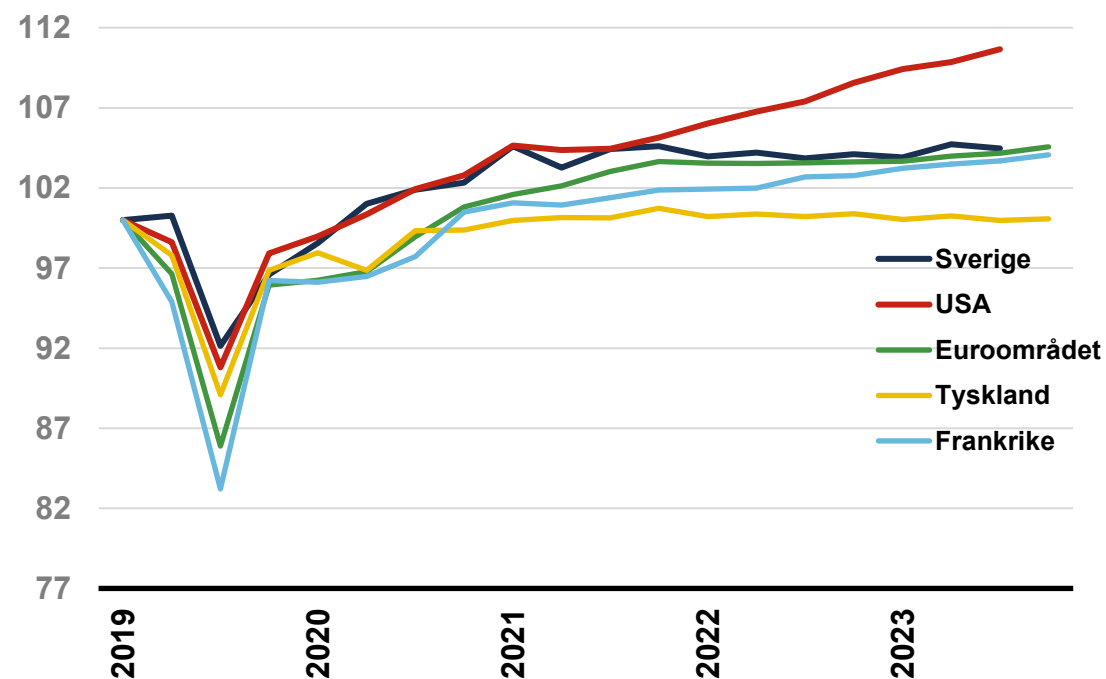
Utvecklingen i omvärlden är osäker

- Global osäkerhet dämpar konsumtion och investeringsviljan
- Ökad protektionism och geoekonomisk fragmentering
- Eskalering av kriget i Ukraina och konflikten i Mellanöstern

Svag utveckling i euroområdet och Sverige

BNP i euroområdet, Sverige och andra länder

Fasta priser, kvartalsdata, index 2019 kvartal 4 = 100

Källa: Eurostat, BEA, SCB och Macrobond.

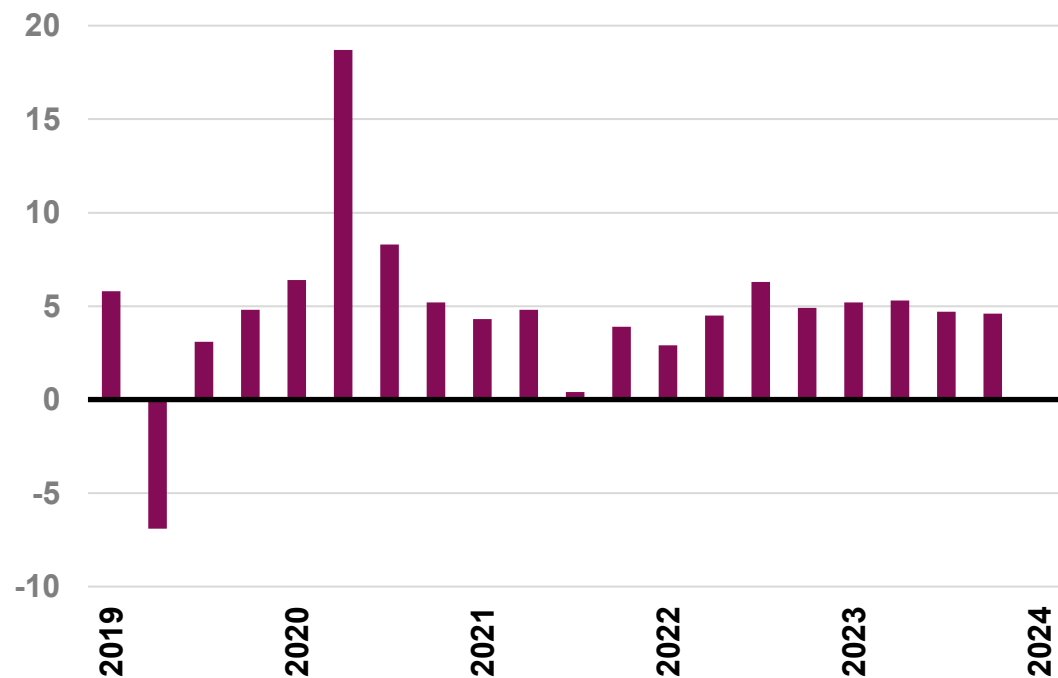
- Svag inhemsk efterfrågan i euroområdet och Sverige i sviterna av senaste årens kriser
- Framförallt industrin i Tyskland har drabbats hårt
- Begränsat finanspolitiskt utrymme i t.ex. Frankrike och Tyskland

Svag inhemsk efterfrågan i Kina

BNP i Kina

Fasta priser, kvartalsdata, årlig procentuell förändring

Källa: NBS och Macrobond.

- Tillväxten hålls uppe av stark export
- Strukturella problem väntas tynga tillväxten på längre sikt

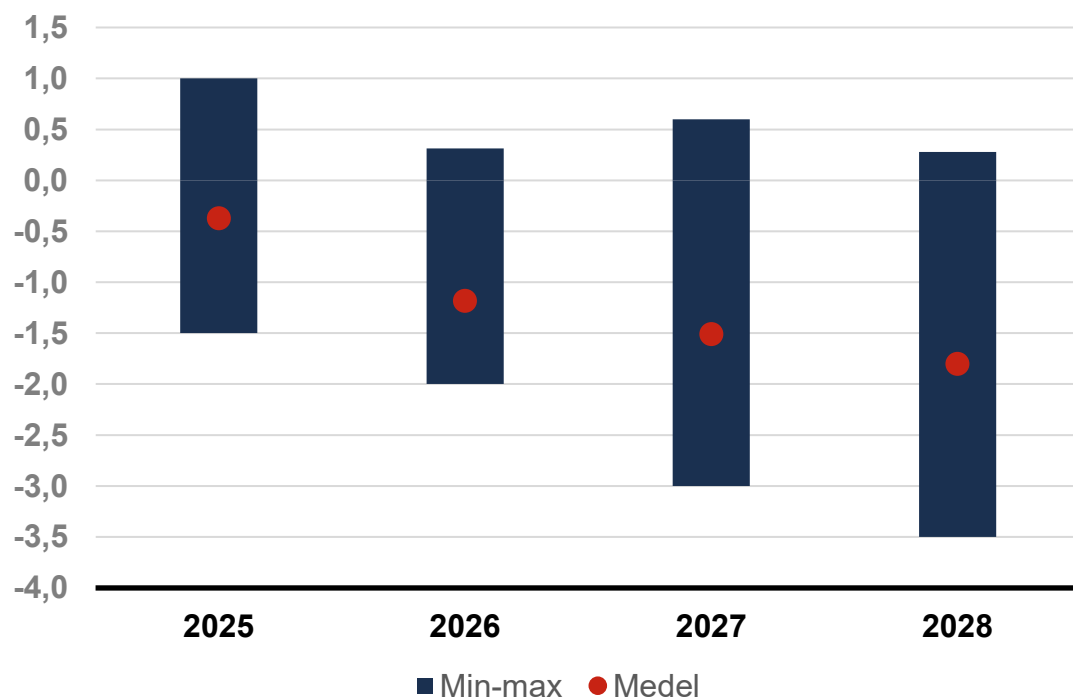

Osäkerhet om utvecklingen i USA

BNP- effekter i USA av Trumps politik enl.

externa bedömare

Procent, avvikelse från baseline

- Stor spridning av bedömningen av effekterna
- Timing och vilka antaganden som görs spelar stor roll.

Källor: IMF, Goldman Sachs, Oxford Economics, Peterson Institute for international economics, egna beräkningar.

Hårt prövad rysk ekonomi

- Officiella statistiken ger felaktig bild av läget
 - En tredjedel av budgeten töms ut i krigsindustrin och ekonomin är överhettad
 - Allt fler och växande obalanser ökar risken för kris
- Under hösten har
 - Centralbanken höjt räntan till 21%
 - Rubeln nått rekordlåga nivåer

Växelkurs för den ryska rubeln

Rubel per amerikansk dollar (USD/RUB)

Anm.: Ett högre värde innebär en svagare rubel

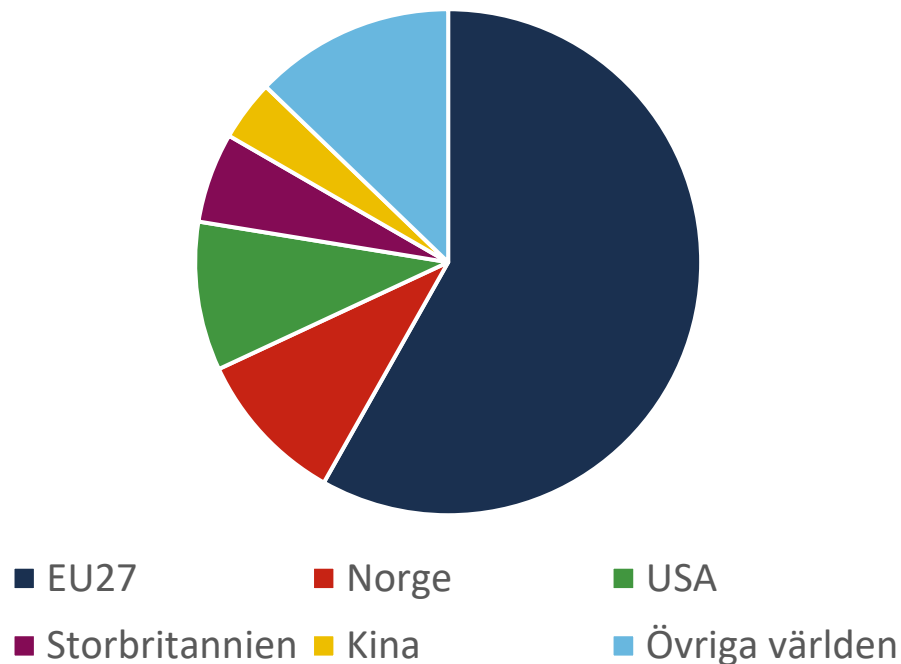
Källa: Macrobond.

Ökad osäkerhet – Risk för fördjupad svensk lågkonjunktur

Varuexport år 2023

Procent av total export, löpande priser

Källa: SCB.

- Fördjupad lågkonjunktur
 - Svag tillväxt i EU kan förvärras av högre tullar i omvärlden.
- Risk för ökad global inflation
 - Kan triggas av ett utbrett handelskrig
- Förnyad oro på finansiella marknader

Sverige står på en stabil grund

- Starkt ramverk och låg skuld säkerställer motståndskraft
- Skapar förutsättningar för en god ekonomisk tillväxt och stärker hushållens köpkraft
- Bidrar till positiv utveckling i EU genom stark röst för ökad konkurrenskraft

EU:s konkurrenskraft måste stärkas

Totalfaktorproduktivitet (TFP)

Förklaringsfaktorer		EU	Kommentar
Arbetskraft 	Världsledande forskningsinstitutioner	●	Endast 1 EU-universitet i globala topp 30
	Humankapital	●	Något längre andel högskoleutbildade men jmfbart i STEM ¹
	Kompetensförsörjning / matchning	●	Kompetensbrist ungefär lika stort problem i USA vs. EU
Kapital 	Investeringar som andel av BNP	●	Ungefär jämförbara nivåer med USA
	Investeringar i R&D	●	EU har spenderat mindre på FoU än peers över lång tid
	- Från näringslivet	●	Lägre i EU jämfört med peers
	- Från offentlig sektor	●	EU högst offentliga investeringar i FoU av stora ekonomier
Marknadsstruktur 	Varumarknad	●	Varumarknaden relativt integrerad
	Tjänstemarknad	●	Institutionella, kulturella och språkliga hinder kvarstår
	Kapitalmarknad	●	Svagt deltagande från hushåll; fragmenterad; lite riskkapital
	Arbetsmarknad	●	Låg mobilitet; starkt arbetstagar skydd
Innovation 	Teknologisk spets	●	EU saknar eller har lägre kapacitet i spetsteknologier
	Regleringar	●	Fragmenterade och komplexa regelverk, administrativ börda
	Nätverkseffekter	●	EU:s ekosystem för innovation är mindre utvecklat
	Storlek hemmamarknad	●	Hinder på inre marknaden kan försvåra att skala upp

EU vs. USA: ● Bättre ● Jämförbart ● Sämre ● Avgörande skillnad

Global osäkerhet

Elisabeth Svantesson, finansminister

2024-12-05

